

Válságkezelés Elkésett

Válságkezelő gazdasági intézkedéseket jelentett be a parlament tavaszi ülészakájának első napján a miniszterelnök. Főbb céljai: a költségvetési egyensúly fenntartása és a munkára rakódó adó- és járulékkerhek mérséklése, ezáltal versenyképességünk növelése. A csökkentések forrását a fogyasztást terhelő adók emelése, illetve a különböző mentességek és kedvezmények megszüntetése teremtené meg. A tervezett változásokat 2009–2010-ben két lépésben hajtánák végre, az adóterhek változatlanul tartásával, csaknem ezermilliárd forint adó átcsoportosításával. A fontosabb részletekre és összefüggésekre Gyurcsány Ferenc február 16-ai, egyórás évindító beszédében nem tért ki, egyebek között azért sem, mert az elképzelésekről még februárban érdekegyeztetés kezdődött.

„Hát, elég nagy felfordulás van a világban!”

Azt mondják, nagyobb, mint amekkorát bárki is láthatott az élete során. Olyan válság, amely valamennyi világ-gazdasági régióra, valamennyi szektorra, valamennyiünk

re hat, egyikünk sem tud elbújni előle. Kevesebb jövedelme van az embereknek, kevesebb jövedel-

me van a vállalatoknak, s az állam, amely éppen tőlük kap adóbevételt, szintén nyögi ennek a válságnak az összes terhet. Sajátossága az, hogy

azok az államok, amelyeket korábban például Európában a legsikeresebbeknek és legversenyképesebbeknek gondoltunk – Írország, a balti államok –, ezek közül jó néhány ma a legnehezebb helyzetben van. Nincs más lehetőségük, mint hogy újragondolják költségvetésüket, újragondolják gazdaság- és társadalompolitikájukat.”

Ugyanakkor Magyarországnak még egy kihívással szembe kell néznie. Ha úgy tetszik, Magyarország kettős szorításban van: meg kell őriznie a fizetőképességét, de javítania kell a versenyképességét is – mondta a miniszterelnök, aki szerint ez majdnem olyan, mint a „zsákban táncolás”.

A jelenlegi 57 százalékos foglalkoztatottságot 65–70 százalékra kell növelni, és meg kell határozni az euró bevezetésének menetrendjét. Az egyensúly megőrzéséhez idén – a korábban tervezetthez képest – 200–220 milliárd forinttal csökkenteni kell az állami kiadásokat. Ez az összeg jövőre 550, 2011-ben pedig 650 milliárd forint lesz. Fűnyíróelven takarékoskodni nem lehet, szükség van a régióta halogatott, átfogó szerkezetváltozások sokaságára.

„Azt javasoljuk, hogy öt területen kezdeményezzünk átfogó átalakításokat: az adórendszerben, a szociális rendszerben, a nyugdíjrendszerben, a gazdaságpolitika támogatáspolitikájában és szektorpolitikájában, ötödrészt a politikai képviselői és igazgatási rendszerben.”

A kormány javaslata szerint 5 százalékponttal, 32 százalékról 27 százalékra kell csökkenteni a munkáltatói bérterheket. Megszűnnek a különadók is. Az adórendszer átalakítása 2009-ben „semleges”, nagyjából ugyanannyival csökkennek az adók, mint amennyivel növekednek, de 2010–2011-ben a költségvetés egyenlege ebből a szempontból már

pár milliárd forintos passzívumot fog mutatni. Az adóalakítással 800–900 milliárd forintot mozgatnak meg.

A személyi jövedelemadó 18 százalékos kulcsa 19 százalékra nő, a sávhatár 1,7 milliárd forintról 3 milliárd forintra emelkedik a kormány tervei szerint. Efölött 36 százalékról 38 százalékra emelkedik az szja, de megszűnik a 4 százalékos különadó. A kormányfő szerint emellett egyszerűsíteni kell az adórendszert, szélesíteni kell az adóalapokat, továbbá csökkenti kell a kedvezmények, mentességek, kivételek körét.

Az általános forgalmi adó 20 százalékos kulcsa 23 százalékra nő, a cigaretta, az alkohol és az üzemanyagok jövedéki adója pedig 3–7 százalékkal emelkedik – közölte miniszterelnök. A társasági nyereségadó 16 százalékról 19 százalékra emelkedik, de megszűnik a vállalkozások 4 százalékos különadója.

A 13. havi nyugdíj összege beépülne a nyugellátásokba, azt követően pedig az újonnan nyugdíjba vonulók már nem kapnák ezt a járandóságot. A kormány javasolja azt is, hogy a nyugdíjszámítást a svájci indexálás megtartása mellett kössék össze a gazdasági növekedéssel. Ha a gazdaság 2 százaléknál kisebb mértékben növekedne vagy csökkenne, akkor is garantálnák a nyugdíjak reálértékének megtartását, mert a juttatást automatikusan az inflációval korrigálnák. Ha a gazdasági növekedés nagyobb lenne, mint 2 szá-

zalék, akkor az infláció mellett egyre nagyobb mértékben számítanak be a keresetek növekedését a nyugdíjakba, 4 százalékos gazdasági növekedésnél pedig az 50-50 százalékos arányt érni el az indexen belül a keresetnövekedés és az infláció súlya. A kabinet elképzelé-

sei szerint hosszú átmenettel, lassan, 2016-tól évente négy hónappal növekedne a nyugdíjkorhatár, így 2025-ben érni el a 65. életet.

„Felelős magatartásra lenne szükség ugyanakkor jó néhány pénzintézettől, banktól. Soha egyetlenegy percig nem fogok engedni e

tekintetben a népszerűség-hajhászó odamondogatásnak. De azt is el kell mondjam – erről többször tárgyaltunk az elmúlt hetekben bankokkal, bankvezetőkkel –, hogy nem szabad tolerálni azt a gyakorlatot, hogy a bankok a megváltozott körülményekre tekintettel szíre-szóra egyoldalúan módosíthatják a hitel-szerződéseket, átháríthatják a költségeiket az egyébként is nehéz helyzetbe került ügyfelekre.”

A miniszterelnök azt is bejelentette, hogy a kormány a Paksi Atomerőmű kapacitásának megkétszerezését javasolja.

A kormány azt is szükségesnek tartja, hogy mielőbb hozzanak döntést a kisebb parlamentről, az ehhez tartozó új választójogi törvényről, az önkormányzatok létszámának csökkentéséről, az önkormányzati igazgatás működésének megújításáról, a pártfinanszírozásról és a korrupció elleni fellépésről. A kormányfő szerint nem járható út, hogy az igazgatást és a politika működését erős kritika éri, de ezt a politika nem veszi tudomásul, miközben más területeken már intézkedéseket kezdeményeznek.

A kormány két héten belül elkezdheti benyújtani az Országgyűlésnek a hétfőn ismertetett gazdaságélénkítő csomaghoz szükséges törvénymódosítási javaslatokat – mondta a miniszterelnök, hozzáfűzve, hogy amire módja van, arról saját hatáskörben dönt majd a kabinet.

A szocialistákon kívül minden parlamenti erő válságkezelésre alkalmatlannak, kidolgozatlanak és elkésettnek minősítette a tervezett Gyurcsány-csomagot. Első körben a nyugdíjrendszerben javasolt változtatásokat és az áfaemelést támadták az ellenzéki képviselők.

Négy hónap elegendő lett volna a cselekvésre

Dávid Ibolya (MDF): 2006 januárjában vagy februárjában miniszterelnök úr több helyen tartott előadást kis pálcával, diagramokkal, s magyarázta el mindenkinek a nagy

médianyilvánosság mellett, hogy dübörög a gazdaság, hogy elérkezett az adócsökkentés ideje. Aztán fél év múlva, pontosan 180 fokkal ennek ellentétét ismét kis pálcával, diagramokkal, nagyon teátrális módon bizonygatta, hogy miért kell 180 fokkal fordulni, és érvelt önnön korábbi fél éves érvei ellen. Azóta is fél-évente hallunk ilyen katedrara emlékeztető előadásokat, pedig valójában a miniszterelnöknek egészen másféle műfajban kellene a parlamentben megnyilatkoznia, hiszen nem elméleti kérdésekről és nem filozofikus okfejtésekről kellene itt szót ejteni, hanem törvényekben, törvénytervezetekben megfogalmazható programokról, folyamatosan az előző programok végrehajtásáról és az elért eredményekről.

Pontosan 114 napja annak, hogy 2008 októbere elején Gyurcsány Ferenc és Veres

A Gyurcsány-csomag

érdekegyeztetés előtti verziója

- ✓ Két ütemben, 32 százalékról 27-re csökken a munkáltatók járulékkerhe (egészségbiztosítási járulék 3, munkaadói járulék 2 százalékponttal).
- ✓ 2009 júliusától a járulékcsoökkentést a minimálbér kétszereséig lehet igénybe venni, 2010 januárjától a bér teljes összege után.
- ✓ 2009 júliusától 3 százalékponttal emelkedik az áfa normál kulcsa.
- ✓ 2009 júliusától nő a dohánytermékek, az üzemanyagok és az alkohol jövedéki adója.
- ✓ Az egészségügyi hozzájárulás összege havi 1950 Ft marad.
- ✓ Két ütemben változik az szja. Júliustól az alsó kulcs 18-ról 19-re, a felső kulcs 36-ról 38 százalékra változik. A sávhatár a jelenlegi 1,7 milliőről 2009 júliusában 2,2 millióra, 2010 januárjától pedig 3 millió forintra nő. Az alsó kulcs emelkedését a legalacsonyabb keresetknél az adójóváírás növelése kompenzálja.
- ✓ 2009 júliusában megszűnik a különadó, 2010 januárjától pedig a vállalkozások különadója.
- ✓ Szigorítják a gyed kifizetésének feltételeit: fél év helyett legalább egy év munkaviszonyt várnak el, s legfeljebb két évig folyósítható.
- ✓ 2010-től 19 százalékra nő a társasági adókulcs, és a beruházási kedvezmények kivételével minden adóalap-kedvezmény megszűnik.
- ✓ 2010-től jelentősen szűkül a munkáltatók által adott természetbeni juttatások adómentessége és az egyéb adómentes jövedelmek köre is.
- ✓ 2010-től a háromszorosára nő a rehabilitációs hozzájárulás összege.
- ✓ A három- és többgyermekesek családi kedvezménye kivételével megszűnik a legtöbb személyijövedelemadó-kedvezmény.
- ✓ Felkészülnek az általános, értékalapú ingatlanadó 2011–2014 közötti bevezetésére.

János rádöbrent, hogy itt tényleg valami nem stimmel. Ekkor a nyilvánosság előtt elismerték, hogy nemcsak az oldalszele fog megérinteni minket a válságnak, hanem lehet, hogy a kellős közepén találjuk magunkat. Nos, örvendetes, hogy azt hallhattuk, sok-sok vargabetű után most a kormány ismét soha nem látott reformokra készül, de nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy a súlyos károkat okozó fáziskésésről ne beszéljünk. Szeptemberben, amikor már a világ

és a hazai elemzők többsége is a válság begyűrésére figyelmeztetett, akkor ön azt mondta, a szociális transzferekhez nem nyúl a kormány, hiszen – idézem –: „a nehezen már túl vagyunk, csak ezt még nem ismerte fel az ország”. Ekkor az adóreform Gyurcsány Ferenc szóhasználatában még egyet jelentett a brutális megszorításokkal, és mint mondta, adócsökkentésből nem lesz képzetesebb magyar polgár.

Erős és messzilátó meg egyezés programjáról beszélt Gyurcsány Ferenc, amely

egyszerre képviselte az erősödő gazdaságot, és óvta a szociális biztonság ügyét. A miniszterelnök október 7-én fogalmazott úgy, hogy a rendszerváltozás óta most a legerősebb az állam finanszírozóképesége. Habár akkor már az egész világon mindenki munkálkodott a válság okozta károk kivédésén, és minden kormány sorban dolgozta ki a válságkezelő programot. No, röviddel ezután nálunk is nemzeti csúcs volt, és aztán rövid időn belül az IMF megmentette az erős finanszírozóképeséggel rendelkező magyar államot. Közel négy hónapja fogott hozzá a kormány a válságkezelő programhoz, de úgy, hogy azóta is a válságkezelő program megtervezésének a fázisában vagyunk. Négy hónap elegendő idő lett volna a cselekvésre, ezzel szemben a szavak és a tervek fogalmazódtak csak meg. Eddigi mértékadó becslések szerint körülbelül 25 ezer honfitársunk veszítette el az állását, és az előttünk álló hónapokban ez az ötszörösére nőhet.

A kormány eddigi intézkedései hatására nem sikerült megállítani az országot a lejtőn, a gazdaság recesszióba fordult.

Ma komoly válságkezelő programokat kellene tenni, nem pedig azokat, amelyeket miniszterelnök úrnak két éve, három éve vagy akár egy évvel ezelőtt kellett volna megtennie ahhoz, hogy a gazdaság növekedő pályára jusson Magyarországon.

Önök elhiszik?

Navracsics Tibor (Fidesz): Magyarország az elmúlt öt évben folyamatosan gyengülő teljesítményt nyújtott a gazdasági növekedés területén. A 2004-es 4,8 százalékos gazdasági növekedésből eljutottunk most a mínusz 3, mínusz 5 százalékos tartományba.

Ez az ön kudarca, ennek az öt évnek a kudarca. Ennek a következményeit általában az emberek viselik. Mi a helyzet ma Magyarországon?

Egyetlen hónap alatt 32 ezer fővel nőtt a munkanélküliek száma. Januárban már 148 ezer olyan ember volt, aki több mint egy éve keresett munkát. Tegyük hozzá, hogy eközben gazdasági recesszió van, mégpedig a javából, ahogyan ön szokott fogalmazni. Tegyük hozzá, hogy ma délelőtt a forint már a 300 forintos árfolyam fölött volt az euróval szemben. Tegyük hozzá, hogy az ipari termelés zuhanása a kilencvenes évek elejének, annak is a legelejének az adatait idézi, és tegyük hozzá, hogy az államadósság mértéke a GDP-hez viszonyítva a kilencvenes évek közepén volt utoljára ennyire rossz.

Ilyenkor egy olyan politikus, akiben van még ambíció irányítani az országot, haladéktalanul munkához lát. Ehhez képest ön mit csinál? Úgy csinál, mintha kormányozna. De hát ez nem kormányzás, miniszterel-

Érkezők és távozók

A tavaszi ülésszak első napján, február 16-án 386-ról 383 főre olvadt az országgyűlési képviselők létszáma. Egyrészt letette esküjét *Bácskai János* fideszes képviselő, aki *Gegesy Ferencet*, Ferencváros polgármesterét, volt SZDSZ-es képviselőt „váltotta” a parlamentben. Gegesy 2008. szeptember 15-én mondott le mandátumáról és lépett ki az SZDSZ-ből. Ezek után írták ki a főváros IX. kerületének érintett választókerületében az időközi választásokat, amelyet a második fordulóban *Bácskai* nyert meg.

Február 1-jei határidővel lemondott listás mandátumáról az MDF-es *Boross Péter* is. Az új képviselő mandátumigazolására később kerül sor. *Horn Gyula* (MSZP) betegsége miatt nem adta le vagyonynyilatkozatát, ezért nem gyakorolhatja képviselői jogait.

2009. február 12-én a szigetvári bíróság gondnokság alá helyezte a kómában fekvő szocialista *Toller Lászlót*, mandátuma ezzel 2009. február 13-ától megszűnt. *Tasnádi Péter* pécsi szocialista polgármester halála miatt *Kőhegyi István* helyi politikust delegálja pártja országgyűlési képviselőnek.

nök úr. Ezzel a késlekedéssel az ország jövőjét teszi kockára.

Ezért szólnék én most önökhöz, szocialista képviselőtársaim. Tudom, hogy szeretnének nem itt lenni, mert nehéz szembenézni a választópolgárokkal. A hírek szerint egyhangúlag támogatásukról biztosították a miniszterelnök úr által előadottakat. Gondoljanak bele: önök elhiszik, hogy a társasági adó 3 százalékkal való növelése adócsökkentés? Önök elhiszik, hogy a személyi jövedelemadó alsó kulcsának 18-ról 19 százalékra növelése, felső kulcsának 36-ról 38 százalékra emelése adócsökkentés? Önök elhiszik, hogy a családi pótlék megadóztatása terhecsökkenést eredményez? Önök elhiszik, hogy a megszűnő adókedvezmények terhecsökkenést eredményeznek? Önök elhiszik, hogy a 13. havi nyugdíj megszüntetése jó lesz a nyugdíjasoknak? Önök elhiszik azt, hogy az iskolakezdési támogatás megadóztatása, az étkezési utalvány megadóztatása, az üdülési csekk megadóztatása terhecsökkenést eredményez? Önök elhiszik, hogy a jövedéki adó, azaz az üzemanyag árának 7 százalékos növelése terhecsökkenést eredményez? Önök elhiszik, hogy az általános forgalmi adó 20 százalékról 23 százalékra való növelése terhecsökkenést eredményez, úgy, hogy a helikopter, az uszoda ugyanolyan áfakulcsba tartozzék, mint a kenyér vagy bármilyen alapvető élelmiszer?

Önök erről elhiszik, hogy ez terhecsökkenést eredményez? Önök erről elhiszik, hogy ez Magyarországot szolgálja?

Képviselőtársaim, ez nem fog menni. Lehet húzni az időt, de az az igazság, hogy ezek a lépések nem kifelé vezetnek minket a válságból. Egyetlen hatása lesz ismét: azokra az emberekre, akiknek még van legális, el nem titkolt jövedelmük, újabb terheket raknak. Azok közül, akiknek nincsen legális jövedelmük, vagy eltitkolják, még többen menekülnek a szürkegazdaságba.

Emberek nem lehet kísérletezni

Semjén Zsolt (KDNP): Ha lehámozzuk a kommunikációs csomagolást, akkor ami marad, az végeredményben egy újabb megszorító csomag. Újabb adóemelések, újabb pénzbehajtás, újabb Gyurcsány-csomag. Az pedig már tragikomikusnak tekinthető, amikor 2016-ról meg 2024-ről értekezik ilyen orákulumszerűen, hiszen ön mögött egy olyan költségvetés van, ami saját bevallása szerint két hetet nem élt meg.

Hárommillió ember él a létminimum közelében vagy az alatt, és a számuk napról napra nő. Nyolc százalék a munkanélküliség, és a munkanélküliek száma napról napra nő.

Ezer iskolát zártak be, tízezer tanárt tettek az utcára. A közbiztonság olyan, mint az ötvenes évek Harlemében. A külföldi és belföldi bizalmvesztés miatt a forint megrendült. Mióta a csomag nyilvánosságra került, tovább romlott a forint árfolyama. Eltűntették az állami vagyont még megmaradt részét, és mindent elborít és megfojt az államadósság. Magyarország az IMF markába került. Családok tízezrei állnak a csőd szélén. A Kereszténydemokrata Néppárt nevében azt javaslom, hogy a családtámogató hálózatokon keresztül építsük ki a családok csődvédelmét, és rendeljünk hozzá egy olyan szakosított pénzügyintézetet, ami szociális bankként lehetővé teszi a hitelek átütmezését, a likviditási problémák áthidalását vagy akár moratórium biztosítását. Gyurcsány

Ferenc korábban azt mondta, hogy az áfa a szegények adója. Így van, igaza van. Azt is mondta, hogy áfacsökkentést fognak végrehajtani. Ez helyes lett volna.

Ehhez képest áfaemelések vannak. Ön egy szocialista párt elnöke. Helyesnek tartja-e azt, hogy a luxuscikkek ugyanolyan áfa alá esnek, mint a létfenntartási cikkek, hogy a kaviár, a helikopter, az uszoda, a jacht azonos áfakulcs alá esik, mint a tej, a kenyér, a szalonna és az étkezési zsír?

Azt javasoljuk, hogy az áfát csökkentsük 5 százalékra mindazon áru-

cikkek esetében, ami az alapvető létfenntartáshoz szükséges.

Emberekkel nem lehet kísérletezni; fehér egerekkel lehet. Ezért az lenne a tisztes, ha visszaadnánk az embereknek a döntés lehetőségét, hiszen az ő életükről van szó, és mondják meg az emberek, hogy hogy legyen tovább. Döntsen a nép!

Túl későn és túl kevés

Fodor Gábor (SZDSZ): A legszebb terveket is felvázolhatjuk, azokból semmi nem fog megvalósulni, ha nincs mögötte széles körű politikai és társadalmi összefogás. Ez volt az ok, amiért annak idején a költségvetés támogatása mellé odaálltunk, mert tűzoltásra volt szükség, s azt mondtuk, tegyük félre az ellentéteinket. Most mi, liberálisok

készek vagyunk arra, hogy értelmes és jó programok és javaslatok mellé odaálljunk, mindenféle presztízskérdés nélkül. De ezeket a javaslatokat látni kell, kidolgozottaknak kell lenniük, és határozottaknak,

és itt van a problémám azzal, amit a miniszterelnök úr elmondott.

Húsz évvel ezelőtt volt az, amikor Pozsgay Imre bejelentette az 1956-os forradalommal kapcsolatban azt, hogy népfelkelés volt. A párt berkein belül ez fontosnak és jelen-

tősnek számított, de a társadalom számára kevés volt. Kevés volt, mert a magyar társadalom akkor már többségében réges-rég forradalomnak tudta 1956-ot. Kevés volt, mert a magyar társadalom többsége tudta azt, hogy ennél többre van szükség. Nos, miniszterelnök úr, amikor hallgattam a javaslatokat, ez a húsz évvel ezelőtti esemény jutott eszembe. Amit elmondott a miniszterelnök úr, túl későn hangzott el, és túl kevés volt.

Tisztában vagyunk a saját felelősségünkkel. Tisztában vagyunk azzal, hogy együtt kormányoztunk. Nekünk is felelősségünk van abban, ami kialakult ebben az országban. Erkölcsi kötelességünk, hogy próbáljuk kijavítani azt, amit annak idején közösen elrontottunk. Hogyan tudjuk ezt megtenni? Ha olyan programokat adunk és teszünk le az asztalra, amelyek világosan, gyorsan és a lehető legrövidebb időn belül hatékonyak tudnak lenni. Abban, amit a miniszterelnök úr elmondott, természetesen vannak olyan elemek, amelyeket az SZDSZ már régóta mond. Ha akkor megcsináljuk, ma nem itt tartanánk.

Mérj, mielőtt vágsz...

Lendvai Ildikó (MSZP): Van egy régi magyar közmondás: mérj, mielőtt vágsz. Ha mérünk, a következő derül ki: költségvetési pluszbevétel nincs a tervezett adóátren-

dezésből. Az idén nulla, sőt jövőre még egy kicsit kevesebb is jön be, mint eddig. Nézzük az átlagos magyar családot – őt mindnyájan védeni akarjuk –, ahol átlagjövedelemmel rendelkeznek és két gyerekük van. Mit jelent az átrendezés egy ilyen család felnőtt munkavállalója számára, beleszámolva a kulcsok változását? S beleszámolva természetesen azt is, hogy a családi pótlék az adóalapot növeli, és beleszámolva a sávhatár emelését is,

ez azt jelenti, hogy átlagjövedelemmel, kétgyerekekkel a nettó jövedelem 11 530 forinttal nő, 11 530 forinttal nő!

Az ilyen ember, az átlagbéres ember foglalkoztatási költsége pedig 10 ezer forinttal csökken. Mérj, mielőtt vagdalkozol! S igen, emelődik az áfa, és ez levon ebből, ezt én is tudom. Mit jelent a 3 százalékos áfaemelés egy ilyen családtag számára? Még akkor is, ha feltételezzük, hogy csak a legfelső áfakulcs szerinti árut vásárol – ami nyilván képzelenség –, és ha feltételezzük, hogy minden áru árában fillérre megjelenik a 3 százalékos áfaemelés, akkor a 11 530 forint nettó bérnövekedés mellett az ő kiadásai az áfaemelés miatt maximum 5 ezer forint körüli összeggel emelkedhetnek. A 11 ezer áll szemben az 5 ezerrel. Mérj, mielőtt vagdalkozol!

N. E.

Az ördög a részletekben van

Vita az önkormányzati rendszer reformjáról és a kisebb parlamentről

A költségek csökkentésével és a hatékonyság növelésével indokolta a kormány, hogy a válság közepette közjogi csomag-tervezettel állt elő. Lényege az önkormányzati testületi létszám felezése, a feladatok és hatáskörök újrarendelése, a közigazgatás ésszerűsítése és a 199 fős parlament létrehozása, tisztán listás választással. Az alapjavaslatok elméletileg a többi pártnak is elfogadhatóak lennének, de a részletekben már nem értenek egyet. Így vajmi kevés esély van arra, hogy a vonatkozó kétharmados törvényeket és az alkotmányt módosítani lehessen. A Fidesz nem veszi komolyan ezeket a javaslatokat, főként azok után – hangoztatták –, hogy az MSZP eddig hatvanhétszer szavazta le a kisebb parlamentre vonatkozó indítványuk napirendre vételét az Országgyűlésben.

Csaknem felére csökkenné a kormány az országgyűlési és önkormányzati képviselők számát, s egyfordulós, listás parlamenti választást javasol. Az államnak világossá kell tennie: nagyobb önmérsékletre, önkorlátozásra, a hatékonyság növelésére van szükség – indokolta a radikális javaslatot február elején Draskovics Tibor igazságügyi miniszter az alkotmányügyi bizottságban. Számításaik szerint ezzel egy négyéves ciklusban mintegy 100 milliárd forintot lehetne megtakarítani, s a kampányköltségek is jóval alacsonyabbak lennének.

Az egyfordulós választással 4 milliárd forintot, a kisebb létszámú parlamenttel 10 milliárdot, az önkormányzati képviselők számának felére csökkentésével 47,3 milliárdot, a kistelepülések főállású polgármesteri posztjának megszünte-

tésével pedig 14,4 milliárd forintot spórolna meg egy kormányzati ciklusban a költségvetés – derültek ki a részletek egy kormányzati háttéranyagból.

A javaslat szerint, az országgyűlési képviselőknek a jelenleginél kisebb létszáma miatt – 386 helyett 199 – mindenkinek kötelező lenne legalább egy bizottsági tagságot vállalni, amelyért nem járna külön díjazás. A képviselői költségterítés megmaradna, de számlákkal kellene igazolni a szállás és az utazás költségeit.

A Fidesz a vegyes rendszert támogatja

Reagálásában Röpössy Róbert (Fidesz), a kormányfő 2006-os kormányprogramját idézte, amelyben az szerepel, hogy csökkenjen 300 fő alá az országgyűlési képviselők száma, s az egyéni választókerületek megőrzése mellett legyen a választás-

tói akaratot jobban kifejező rendszer. „Fogadjuk el az ellenzék javaslatát, ha azt mondja, hogy legyen 200 fős a parlament. (...)Tegyük hozzá, hogy legyen egyfordulós a választás és legyen vegyes választási rendszer. Ezt meg fogadják el ők, és meg tudunk egyezni nagyon gyorsan” – idézte Gyurcsány beszédét az ellenzéki képviselő. Majd hozzátette: mi változott 2006 óta, azon kívül, hogy a népszerűségi mutatók alapján a szocialisták nem tudnának választókerületet nyerni. A kormányfő mostani javaslatát blöffnek minősítette, amelynek elfogadása nem reális.

A tiszteletdíjak meghatározásáról szóló miniszterelnöki javaslat sem elfogadható számukra, mert a különböző bizottsági tisztségek után járó juttatásokkal a képviselők jövedelme elérhetné az *Orbán Viktor* által korábban elfogadhatatlannak minősített egymillió forintos határt. Azzal a Fidesz egyetértene, hogy legyen a képviselőknek számladási kötelezettségük, ha költséget akarnak érvényesíteni.

A Fidesznek kellő rutinja van a közvélemény-kutatások megnyerésében, de ebből még nem kell megszemenő következtetéseket levonni – replikázott a kritikákra Draskovics Tibor miniszter. *Wiener György* szocialista szakpolitikus pedig arra emlékeztetett, hogy 2006 nyarán benyújtották javaslatukat, ám azt az ellenzék nem fogadta el. Véleménye szerint bizonyos létszám alatt lehetetlen a vegyes szisztémát fenntartani, a vegyes rendszerhez ugyanis mindenütt magas parlamenti létszám párosul. Hozzátette: a létszámokon nem érdemes vitatkozni, magáról a választási rendszerrel kell beszélni. Répássy Róbert úgy látta: a kétszáz fős létszám és a vegyes rendszerben egyetértés van, s ha csak az a vita, hogy egy- vagy kétfordulós legyen a választás, akár már 2010-ben az új szisztéma szerint lehetne szavazni – közölte.

A javasolt átalakítás a két nagy pártnak kedvez

A választási rendszer átalakítására vonatkozóan a kormány javaslata nem a kis pártoknak, hanem a Fidesznek és az MSZP-nek kedvez, és a hangzatos létszámcsökkentési elemi ellenére a kétpárti berendezkedés irányába ható rossz kísérlet – minősítette *Gulyás József*, az SZDSZ ügyvivője sajtótájékoztatóján az elképzelést. A szabad demokraták szerint minderre alkalmas lenne pártja 250 fős parlamentre tett korábbi javaslata. Az SZDSZ többféle változtatási irányra is nyitott – mondta, de olyan megoldásokat nem támogat, amelyek a „választói akarat torzításával” kétpárti parlamenti vagy önkormányzati rendszert hoznak létre.

A kormányfő 2007 októberében egyszer már a nyilvánosság elé állt egy átfogónak szánt közjogi csomaggal, ám azt részben saját frakció társai s a polgármesteri lobbik meghiúsították. Az elképzelés egyik lényeges eleme ugyanis az volt, hogy 2010-től már senki ne láthasson el egyszerre polgármesteri és országgyűlési képviselői megbízatást.

Így képzelik az önkormányzati reformot

A kormány bevezetné, hogy az önkormányzatokban páratlan létszámmal működjenek a testületek, így elkerülhető lenne a szavazategyenlőség, vagyis a döntésképtelenség. A plusz egy fő mindig a polgármester lenne.

Az önkormányzati testületek létszámát jelenleg is a települések lakóinak száma alapján határozzák meg. Ez nem változna, de a településen élők száma alapján újraszabnák a testületek létszámát: a legkisebb 2, a legnagyobb – 100 001 embertől – 18 fő lehetne.

A háttéranyag példaként a 200 ezernél nagyobb lélekszámú Debrecent említi, ahol jelenleg a polgármesterrel együtt 50 fős a testület. A javaslat szerint ez a szám 19-re csökkenne. A dokumentum kitér arra, hogy 10 ezernél több lakosú települések képviselőit vegyes helyett tisztán listás rendszerben választanák meg, vagyis megszűnne az egyéni választókerületi rendszer.

A 10 ezernél kevesebb lakosú településeken ugyanakkor megmaradna a kislistás választás.

A tervek szerint a 25 941 önkormányzati képviselő helyett 13 576 lenne, a fővárosi és a az összes megyei közgyűlésben 901-ről pedig 489-re csökkenne a létszám.

A kormány azt is kezdeményezné, hogy a kétezer lakosnál kisebb településeken csak társadalmi megbízatású polgármesterek lehessenek. Kétezer és ötezer fő közt ez választható lehetőség lenne, efellett pedig kizárólag főállású településvezetőt lehetne választani.

Csorbul az önkormányzatiság

Az önkormányzati képviselők létszámának felére csökkentésével a Fidesz is egyetért, de szerintük ahogyan a rendszerben haladunk lefelé, annál kevésbé kell érvényesülnie a feleződésnek. A választópolgárok részéről igény van arra, hogy a képviselő kötődjön a képviselt területhez, adott esetben elszámoltatható legyen – fogalmazódott meg ellenérv is a kormányzati tervvel szemben. Részletekbe ennél mélyebben azonban nem bocsátkoztak a fideszes politikusok.

Komoly kritikával illeték viszont a tervet a szabad demokraták. *Hankó Faragó Miklós* szerint hibát követnének el, ha csak a testületek létszámában gondolkodnának.

„Nem a létszám miatt drága a rendszer, hanem a mellette működő hivatalok miatt” – mondta a képviselő. Gulyás József pedig úgy vélte: az önkormányzati képviselők választását szabályozó törvényeknek nem lehet a céljuk, következményük az, hogy a településekről a független jelöltek, a civil szervezetek, illetve az 5–10 százalékos támogatottságú pártok kiszoruljanak a testületekből. „Hiába van elvben 5 százalékos bejutási küszöb, ha az átlagos méretű megyékben még 8–10 százalékos eredménnyel sem lehet mandátumot szerezni, míg a

kisebb megyében 12–15 százalékkal sem” – állapította meg. Gulyás alapvető változtatásnak nevezte, hogy a kormány javaslata megszünteti a közvetlen települérségi, egyéni választókerületi képviseletet. Álláspontja szerint a tízezres lakosság számot meghaladó településeken az új, tisztán listás választási rendszer eltüntetné a független jelölt intézményét azzal, hogy listák állításához köti a mandátumszerzést. Ez elfogadhatatlan az SZDSZ számára.

Az MDF véleménye lapzártánkig nem ismeretes.

Rendkívüli nyári ülészekot terveznek. A válság miatt az eredetileg tervezettnél jóval több törvényjavaslat kerül a parlament elé, ezért ha szükséges, rendkívüli nyári ülészekot is be kell iktatni – jelentette be *Mandur László*, az Országgyűlés alelnöke. Azzal számolnak, hogy a Tisztelet Ház június 15-éig tartó tavaszi ülészekota után, június végéig egy rendkívüli nyári ülészekota is be kell iktatni, hogy a törvényhozás elfogadja a kormány által benyújtandó gazdasági tárgyú törvényjavaslatokat. A tavaszi napirenden mintegy 30 törvény elfogadása szerepel, ezen kívül a válság miatt várhatóan további 10–20 jogszabály-javaslatot tárgyalnak meg.

Túl szigorú a Balaton-törvény. Módosíthatnák az érintett önkormányzatok az általuk túl szigorúnak talált Balaton-törvényt. A jogszabályt pár hónapja fogadta el a parlament, de 46 település – ahol csatornázottság hiányában nem adhatnak ki újabb építési engedélyt – ellehetetlenülésükről beszél. A zöldtárcánál ezért most vizsgálják, hol szükséges nagyberuházással és hol lehet olcsóbb, egyedi megoldással megvalósítani a

szennyvízkezelést – mondta *Szabó Imre* környezetvédelmi és vízügyi miniszter a Balaton Fejlesztési Tanács (BFT) rendkívüli ülésén.

Bóka István, Balatonfüred fideszes polgármestere indítványozta, hogy kezdeményezzék a Balaton-törvény újabb módosítását. Szerinte moratóriumot kellene biztosítani az érintett településeknek 2012-ig, ameddig a kormány is határidőt kapott a hiányzó szennyvízberuházások megvalósítására.

A 13. havi nyugdíj jövőjéről még gondolkodnának az érintettek

Korózs Lajos, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium államtitkára, az Idősügyi Tanács titkára a tanács-csal történt egyeztetést követően azt mondta: a nyugdíjas szervezetek támogatták a 65 évre való korhatár-emelést, de a 13. havi nyugdíj jövőjéről és a nyugdíjszámítás módjának megváltoztatásáról további konzultációt kértek.

A kormány tervei szerint az idén nyugdíjba lépők már nem kapnák meg a 13. havi nyugdíjat. A többieknek pedig ez a juttatás beépülne a havi ellátásba, de csak a 62 éven felüliek számíthatnak a maximum 80 ezer forint értékű 13. havi nyugdíj beépítésére.

A nyugdíjas szervezetek képviselői értik a kormány által javasolt, a nyugdíjakat érintő változtatásokat, azokat tudomásul veszik, de a részletekről még egyeztetni szeretnének – közölte *Gyurcsány Ferenc* miniszterelnök azt követően, hogy a nyugdíj-reformról konzultált az Idősügyi Tanács tagjaival csütörtökön Budapesten. A nyugdíjas szervezetek képviselői pontosan értik: ahhoz, hogy az állam most és a jövőben is tudjon nyugdíjat fizetni, meg kell őrizni a munkahelyeket. – A megbeszélésen a szervezetek képviselői azt mondták, hogy tudomásul tudják venni, el tudják fogadni a kormány javaslatait, de még egyeztetni szeretnének a részletekről – idézte a kormányfő a találkozón elhangzottakat.

Korózs Lajos, államtitkár a találkozót követően elmondta: a 13. havi nyugdíjat érintő változások kapcsán a szervezetek többféle álláspontot is megfogalmaztak, de egyetlen egy szervezet sem utasította el kategorikusan ennek a juttatásnak a beépítését az alapnyugdíjba.

Az államtitkár kiemelte: szakértői szinten a jövő héten folytatódnak a konzultációk, és a jogszabálytervezetek benyújtása előtt, vélhetően március közepén, újból egyeztet majd a kormány az Idősügyi Tanács-csal. Az államtitkár kijelentette: a kormány által javasolt változtatásokkal 2050-ig fenntartható a nyugdíjrendszer.

Az új nyugdíjszámítási rendszer 2010-től indulna. A kormány azt javasolja, hogy a nyugdíjszámítást – a svájci indexálás megtartása mellett – kössék össze a gazdasági növekedéssel.

A kabinet elképzelései szerint hosszú átmenettel, lassan, 2016-tól évente négy hónappal növekedne a nyugdíjkorhatár, így 2025-ben léphetne érvénybe a 65 éves korhatár.

Forrás: ÖNkorNET